

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.I.35.401/2012/8.szám

A Kúria a Kis-Lukács Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. Kis-Lukács Margit ügyvéd, fél címe) által képviselt felperes neve felperesnek a dr. Farkas Ervin jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó-és Vámhivatal Kiemelt Adó- és Vám Főigazgatósága alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2012. február 9-én kelt 27.K.31.650/2011/7. sorszámu jogerős ítélete ellen az alperes részéről 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í té l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 27.K.31.650/2011/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 312.000 (háromszáztizenkétezer) forint kereseti és 519.900 (ötszáztizenkilencezer-kilencszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes ... (továbbiakban adós) részére a budapesti XVII. kerületi ingatlan megvásárlásához 15 millió forint kölcsönt nyújtott, melyből a Magyar Állam 4.813.187 Ft-ra vállalt készfizető kezességet. Miután az adós a kölcsönfelvételkor GYES-ben részesült, így egy harmadik személy adóstársként bevonásra került, aki az utolsó három havi minimálbért elérő jövedelmét számlakivonatokkal igazolta. A kölcsönszerződést 2010. évben mondták fel, mert az adós nem tett eleget fizetési kötelezettségének. A felperes 5.199.747 Ft és 2010. augusztus 27. napjától napi 801 Ft ügyleti kamatra érvényesíteni kívánta az állami kezességvállalást, melyet az adóhatóság elutasított arra hivatkozással, hogy a GYES-en lévő adós esetében nem kértek régióvezetői engedélyt a kölcsön folyósításához és ezzel megsértették az ügyviteli utasítás 2.1.4. pont c) pontját.

A felperes keresetének a Fővárosi Törvényszék 27.K.31.650/2011/7. számú jogerős ítéletével helyt adott. Szerinte az adóhatóságnak az állami kezességvállalásának és érvényesítésének részletes szabályairól szóló 4/2005. (I.12.) Kormányrendelet (továbbiakban: R.) 7. § (4) bekezdés és 1-5. §-ai alapján azt kellett vizsgálnia, hogy a kezesség, illetve a kezességet beváltó kölcsön nyújtásakor a felperes eljárása megfelelt-e a rendelet előírásainak. Az R. 2. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az állami kezességvállalás feltétele az adósok és adóstársak hitelképessége, melyet a hitelintézet belső szabályzata alapján kell megítélni. Ezért az adóhatóság feladata az, hogy azt vizsgálja és állapítsa meg, hogy a hiteligénylő, illetve adóstársa a jövedelmi helyzetükre figyelemmel a felperes utasítása szerint hitelképesek-e. Ezzel ellentétes tény az adóhatóság nem állapított meg határozatában, így tévedett, mikor az R. 2. § (1) bekezdés c) pontjának sérelmét rögzítette. Az a kérdés, hogy az adóstárs bevonása a felperes utasításának megfelelően történt-e nem a hiteligénylő, illetve az adóstárs hitelképességét érintő kérdés.

Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és a felperes keresetének elutasítására irányult. Érvelése szerint az első fokú bíróság tévesen értelmezte az R. 2. § (1) bekezdés c) pontjában, továbbá a 7. § (4) bekezdésében foglaltakat. Kiemelte, hogy vizsgálta a felperes belső utasítását és egyértelműen rögzíthető, hogy nem az abban foglaltaknak megfelelően járt el a felperes. Egyedülálló, GYES-GYED-en lévő személy nem hitelképes, csak megfelelő jövedelemmel rendelkező adóstárssal együttesen. Emellett előírta a felperes belső utasítása azt is, hogy csak a régióvezető engedélyével lehet hitelezni és ez a jogkör nem delegálható. A régióvezető engedélye mindenképpen hitelképességet érintő döntés, hiszen azt a célt szolgálja, hogy az egyébként hitel-képtelennek tekintendő adós részére mégis sor kerülhessen a hitel kihelyezésére. Amennyiben a hitel kihelyezésénél és gondozásánál a felperes saját szabályzatát sem tartja be, megsérti az 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban: Hpt.) 77. § (1) bekezdés és 78. § (1)-(4) bekezdéseit vagy követelést biztosító jogról és cselekményről lemond, ezáltal megszegi a Ptk. 276. § (2) bekezdését, ezért az igény elutasítása jogos.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.

A Kúria rögzíti, hogy perbelivel azonos jogkérdésben a Kúria tanácsai már állást foglaltak, mellyel jelen tanács is egyetért, attól eltérni nem kíván. (Kfv.I.35.725/2011/9., Kfv.V.35.100/12., Kfv.I.35.125/12/8.) Ezen jogi

álláspont lényege, hogy az alperes a vizsgálódás körébe vonhatta és helyesen is értelmezte a felperes belső utasításának 2.1.4. pont c) pontját, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a GYED-en, GYES-en lévők esetén is kell a régióvezetői engedély.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 117. § (1) bekezdése alapján az adóhatóság az állami garancia beváltására irányuló kérelem elbírálása során vizsgálja a garancia beváltás jogszabályban előírt feltételeinek teljesülését. A (3) bekezdés szerint, ha a hitelintézet eljárása a feltételeknek nem felel meg, az adóhatóság az állami garanciabeváltás iránti kérelmet elutasítja. Az Art. tehát nem jelöli meg konkrétan, hogy az adóhatóság mely jogszabályoknak való megfelelést vizsgálja az ellenőrzés során. Ugyanígy az R. sem tartalmaz e körben iránymutatást. Alapjában véve az R. előírásai a mérvadók, hiszen ez határozza meg a fiatalok lakáskölcsönéhez kapcsolódó állami kezességvállalásnak és érvényesítésnek részletes szabályait. Ugyanakkor nem lehet figyelmen kívül hagyni azt, hogy a felperes, mint pénzügyintézet működésére a Hpt. rendelkezéseit is alkalmazni kell, illetve a felperes és az adósok között a Ptk. szerinti kölcsönszerződés jött létre. Az egész rendszerből adódóan tehát nem csupán az R. feltételeinek megvalósulását, hanem a Hpt., illetőleg a Ptk. szabályainak teljesülését is vizsgálni kell. Ez alapvetően következik az állami kezességvállalás jellegéből, vagyis az adóhatóság a vonatkozó kezességbeváltás iránti eljárásokban a jogszabályokban előírt feltételek megvalósulását közigazgatási jogviszony alapján vizsgálja, ugyanakkor - tekintve, hogy a kezesség esetében alapvetően polgári jogi jogintézményről van szó - nem negligálhatók a Ptk. és a Hpt. rendelkezései sem. A konkrét perbeli esetben az első fokú bíróságnak csak abban kellett állást foglalnia, hogy a felperesi utasítás 2.1.4. pontjában foglaltak az R. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti hitelképességet érintő kérdés-e.

Az R. 2. § (1) bekezdése szerint az állami készfizető kezességvállalás egyik feltétele az adósok, illetve adóstársak hitelképessége, a jövedelmi helyzetüket is figyelembe véve a kölcsön teljes összegére vonatkozóan - a kölcsönnyújtó hitelintézet belső szabályai szerint - fennáll-e. Az adóhatóság tehát jogszerűen vizsgálta a felperes belső utasításának teljesülését, mely egyértelműen rögzítette, hogy a jövedelemmel nem vagy alacsony jövedelemmel rendelkező személyek részére (ideértve az egyedülálló GYES/GYED-en lévőköt) egyetemleges adóstárs bevonásával nyújtható hitel. Az adóstárs bevonása, megléte azonban még nem volt elegendő, ahhoz a régióvezető engedélye szükségeltetett, mely jogkör gyakorlása nem volt delegálható, átruházható.

A Kúria a felperes utasításának nyelvtani elemzése alapján az alperesi felülvizsgálati kérelemben kifejtett álláspontot osztja, és a szöveggörnyezet, szövegösszefüggések alapján egyértelműen

rögzíti, hogy a jövedelemmel nem rendelkező vagy a mindenkori minimálbért el nem érő jövedelemmel rendelkező személy részére kizárólag a régióvezető engedélyével, a mindenkori minimálbérnek megfelelő jövedelemmel rendelkező egyetemleges adóstárs kötelezettségvállalásával nyújtható hitel. Ebből pedig az következik, hogy a régióvezetői engedély az adós, adóstárs hitelképességét érintő tartalmi kérdés, nem formai hiányosság, így helyesen járt el az alperes, amikor az R. 2. § (1) bekezdés c) pontja alapján az állami kezesség beváltás iránti kérelmet elutasította.

A Kúria már állást foglalt abban a kérdésben, hogy ha a hitelintézet belső szabályzatával ellentétesen dönt a kölcsön folyósításáról, akkor alappal nem hivatkozhat arra, hogy a Hpt. 78. §-a szerinti gondosságot maradéktalanul tanúsította. A fentiekből következően pedig az állami kezesség érvényesítésének feltételei nem álltak fenn.

Az ezzel ellentétes *Fővárosi Bírósági* ítéletet a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az alaptalan keresetet elutasította.

A pervesztesség perjogi következménye a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés szerinti perköltségviselés, illetve az illetékekről szóló 1990. XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a feljegyzett illeték viselése. A felülvizsgálati eljárásban fizetendő illeték meghatározása a 2012. január 1-jével módosított Itv. 50. § (1) bekezdése alapján a kezesség beváltási összeg 10%-a.

Budapest, 2013. október 3.

Dr. Hajnal Péter sk. tanácselnök, Dr. Heinemann Csilla sk. előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva sk. bíró